

Refugio antiaéreo de la estación de la Garriga

El golpe de estado militar del 18 de julio de 1936 contra la legalidad representada por el Gobierno de la República, comportó el estallido de la Guerra Civil española (1936-1939). Uno de los factores más importantes para la victoria franquista fue la guerra aérea. Franco, con la ayuda de las aviaciones italiana y alemana, llevó a cabo bombardeos sistemáticos sobre la población civil, y hizo de la retaguardia otro frente de guerra.

Este hecho provocó que se construyeran miles de refugios antiaéreos, públicos y privados, en Cataluña. Con este propósito, la Generalitat de Catalunya creó en junio de 1937 la Junta de Defensa Pasiva, que se extendió al ámbito local. En la Garriga, el año 1938, la Junta local y los propios vecinos construyeron un refugio justo al lado de la estación de tren, excavado directamente en la roca granítica y con más de 110 metros de galerías. El refugio fue utilizado para proteger a la población de los ataques aéreos como el que sufrió la Garriga el 29 de enero de 1939, que provocó un mínimo de 15 muertos.

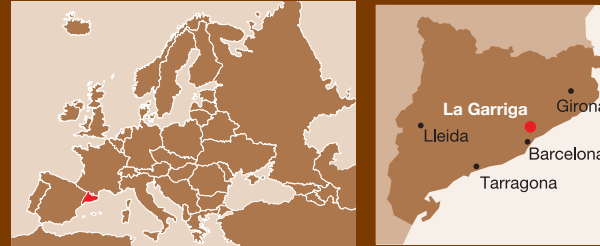
Propuesta didáctica

El refugio de la estación ha sido recuperado y hoy se puede visitar como testigo representativo de los conflictos para la consecución de los derechos y las libertades democráticas. El Ayuntamiento de la Garriga ofrece una propuesta didáctica dirigida especialmente al alumnado de segundo ciclo de ESO y Bachillerato, que permite trabajar la Guerra Civil española tanto en clase como *in situ*, durante la visita al refugio.

Horarios

Visitas guiadas: el segundo sábado de cada mes, a las 11 y a las 12 h.

Visitas concertadas para grupos en días y horarios adaptables (ver el apartado de información para contactar)

Coordinació, documentació i textos:

Ajuntament de la Garriga i Memorial Democràtic

Fotografia: Ramon Ferrandis

Informació/ Información/ Information/ Renseignements:

Ajuntament de la Garriga

Tel. +34 93 860 56 63

a/e: patrimoni@ajlagarriga.cat

www.aviacioiguerra.cat

http://memorialdemocratic.gencat.cat

Refugi antiaeri de l'estació de la Garriga

El cop d'estat militar del 18 de juliol de 1936 contra la legalitat representada pel Govern de la República, va comportar l'esclat de la Guerra Civil espanyola (1936-1939). Un dels factors més importants per a la victòria franquista va ser la guerra aèria. Franco, amb l'ajut de les aviacions italiana i alemanya, va dur a terme bombardejos sistemàtics sobre la població civil, i va fer de la rereguarda un altre front de guerra.

Aquest fet va provocar que es construïssin milers de refugis antiaeris, públics i privats, arreu de Catalunya. Amb aquest propòsit, la Generalitat de Catalunya va crear el juny de 1937 la Junta de Defensa Passiva, que es va estendre a l'àmbit local. A la Garriga, l'any 1938, la Junta local i els veïns van construir un refugi just al costat de l'estació de tren, excavat directament a la roca granítica i amb més de 110 metres de galeries. El refugi va ser utilitzat per protegir la població dels atacs aeris com el que va patir la Garriga el 29 de gener de 1939, que va provocar un mínim de 15 morts.

Proposta didàctica

El refugi de l'estació s'ha recuperat i avui es pot visitar com a testimoni representatiu dels conflictes per a la consecució dels drets i les llibertats democràtiques. L'Ajuntament de la Garriga ofereix una proposta didàctica dirigida especialment a l'alumnat de segon cicle d'ESO i batxillerat, que permet treballar la Guerra Civil espanyola tant a classe com *in situ*, durant la visita al refugi.

Horaris

Visites guiades: el segon dissabte de cada mes, a les 11 i a les 12 h.

Visites concertades per a grups en dies i horaris adaptables (vegeu l'apartat d'informació per contactar)

Air-raid shelter of la Garriga train station

The military coup d'état on July 18, 1936 against the rule of law represented by the Government of the Republic, led to the outbreak of the Spanish Civil War (1936-1939). One of the most important factors for the Francoist victory was the war in the air. Franco, with the help of the Italian and German air-forces, carried out systematic bombing raids on the civil population and turned the rearguard into another battle front.

This led to the building of thousands of public and private air-raid shelters in Catalonia. With this purpose in mind, in June 1937 the Government of Catalonia created the Passive Defence Board, which spread to the local level. In la Garriga, in 1938, the local Board and the population built a shelter near the train station dug directly into the granite rocks, with more than 110 metres of galleries. The shelter was used to protect the population from air raids such as the one that hit la Garriga on January 29, 1939, taking a death toll of 15.

Didactic activity

The station shelter has been recovered and can now be visited as a symbol of the struggle to secure rights and democratic freedoms. The City Council of la Garriga offers a didactic activity particularly targeting secondary school pupils to work on the topic of the Spanish Civil War, both in class and *in situ*, during the visit to the shelter.

Opening Hours

Guided visits: the second Saturday of each month, at 11 am and 12 noon.

Visits can be arranged for groups on adaptable days and times (see the contact information section)

Abri antiaérien de la gare de la Garriga

Le coup d'État militaire du 18 juillet 1936, contre la légalité du gouvernement de la République, fit éclater la Guerre civile espagnole (1936-1939). Il faut savoir que la guerre aérienne joua un rôle décisif pour la victoire franquiste. C'est grâce à l'aide de l'aviation italienne et allemande que Franco bombarde systématiquement la population civile et fit de l'arrière-garde un autre front de guerre.

Ce fait fut à l'origine de la construction de milliers d'abris antiaériens, publics et privés, sur l'ensemble du territoire catalan. À cette fin, la Generalitat de Catalogne créa, en juin 1937, l'Assemblée de défense passive, qui s'étendit au niveau local. Dans la commune de la Garriga, en 1938, l'Assemblée locale et les habitants construisirent, juste à côté de la gare, un abri de plus de 110 m de galeries, creusées directement dans la roche granitique. Ce refuge protégea la population des attaques aériennes, et notamment des bombardements du 29 janvier 1939 qui causèrent la mort d'au moins 15 personnes.

Proposition pédagogique

L'abri de la gare a été réhabilité. Aujourd'hui, on peut visiter ce témoin significatif des conflits pour la réalisation des droits et libertés démocratiques. La mairie de la Garriga a conçu une proposition pédagogique, spécialement adressée aux élèves des quatre dernières années de l'enseignement secondaire, qui permet de travailler le thème de la Guerre civile espagnole aussi bien en classe qu'*in situ*, pendant la visite de l'abri.

Horaires

Visites guidées : le deuxième samedi de chaque mois, à 11 h et 12 h.

Visites sur rendez-vous pour les groupes, jours et horaires adaptables (voir la section information pour les réservations)